

Tâm Không

Tâm thiền thanh tịnh chân như

Ngộ không thâm hiểu Chân không nhiệm mầu

Pháp Phật rộng mở tâm từ

Niết bàn tịch tịnh sáng ngời lòng ta.

Dương Gia

擊 壤 歌

Kích nhưỡng ca

日 出 而 作

Nhật xuất nhi tác,

日 入 而 息

Nhật nhập nhi tức.

鑿 井 而 飲

Tạc tỉnh nhi ẩm,

耕 田 而 食.

Canh điền nhi thực.

帝 力 於 我 何 有 哉!

Đế lực ư ngã hà hữu tai!

Đại ý:

Nặng lên ra đồng,
 nặng tắt về ngủ,
 đào giếng lấy nước,
 cày ruộng có ăn,
 vua chúa thì mặc vua chúa ăn thua gì?

Theo từ điển trích dẫn thì :

擊 壤

Kích nhưỡng

Trò chơi ngày xưa, treo miếng gỗ hình như chiếc giày, từ xa ném trúng thì thắng. Nghệ văn loại tự 藝文類聚: “Thiên hạ đại hòa, bách tính vô sự, hữu ngũ thập lão nhân kích nhưỡng ư đạo” 天下大和, 百姓無事, 有五十老人擊壤於道 (Quyển nhất nhất, Đế vương bộ 帝王部) “Thiên hạ thái bình, nhân dân an ổn, có 50 lão gia thích hưởng về Đạo”. § Sau “kích nhưỡng” 擊壤 tỉ dụ đòi thịnh trị thái bình.

Bài thơ cổ này không có tên tác giả, hoặc là tác giả không muốn nêu danh. Theo đề của bài thơ thì là mô tả cảnh thanh bình, nhưng tại sao câu cuối lại có ý coi thường chính quyền ! Đó là một nghi vấn khiến ta cần nghĩ xem thực sự tác giả muốn diễn tả cái gì qua bài thơ này. Bốn câu đầu của bài thơ nói đến cuộc sống an lành của một nhà nông, nhưng đến câu kết tự nhiên lại có ý coi thường vua quan, hình như nó chẳng liên quan gì tới 4 câu thơ trên. Nếu xét về mặt tâm linh, thì đây có dáng dấp của một bài thơ Thiên. Phải chăng 4 câu đầu của bài thơ mô tả cái ý : “đói ăn, khát uống, mệt thì nghỉ”, mà các bậc thiên sư khi hướng dẫn cho đệ tử thường giảng “bình thường tâm là Đạo”.

Xin diễn nôm như sau :

Bài ca thời thái bình

Sáng ngày vác cuốc ra đồng,
 Chiều tàn thanh thân về nhà nghỉ ngơi.
 Giếng kia có nước quanh năm
 Cày cấy nương rẫy, ngô khoai thiếu gì.
 Vua quan thì mặc vua quan
 Lòng ta an lạc, lợi danh ích gì!

Dương Gia